

Hoofdstuk 1

De Krimoorlog breekt uit

Twaalf jaar is Hedley Vicars als hij de hand van zijn stervende vader op zijn hoofd voelt. Die vermaant hem ernstig 'een goed krijgsknecht van Jezus Christus te zijn en als een man onder Zijn banier te strijden, tot eer van Zijn heilige Naam'. Het lijkt wel alsof deze stervende christen, net als eertijds de oude Jakob, met profetisch licht bedeed wordt. Want de trouwe God heeft dit laatste gebed van vader Vicars tot op de letter verhoord.

Begin 1854 gaat het er echt om spannen. In de eerste dagen van maart worden in de Britse kranten elke dag nieuwe regimenten opgeroepen om het vaderland te gaan dienen in de Krimoorlog.

Nadat Rusland verraderlijk een deel van de Balkan bezet heeft, komen Turkije, Engeland, Frankrijk en Sardinië daartegen in het geweer. De Russische Oorlog, zoals die toen vaak genoemd werd, is een feit. De strijd zal grotendeels worden uitgevochten op het schiereiland de Krim in de Zwarte Zee.

Ook het 97^e regiment van kapitein Hedley Vicars wordt opgeroepen. De soldaten moeten zich gereed houden om in te schepen op de *Orinoco*, een troepentransportschip dat uit Londen zal vertrekken.

Kapitein Vicars popelt om naar het strijdtoneel te gaan. Hij is een echte militair. Aanvankelijk leek hij, ondanks zijn goede afkomst en opvoeding, nergens voor te deugen. Voor studie was hij te ongedurig. Maar eind 1843 werd hij ingeloot voor het leger. Hij moest voor zijn opleiding naar het eiland Wight, aan de zuidkust van Engeland. En wat niemand had durven hopen, gebeurde. Hij draaide om als een blad aan een boom. Met volle overtuiging en enorme inzet deed Hedley alles wat voor zijn militaire carrière verplicht was. Het was een afmattende opleiding, maar 'het grote doel houdt me op de been', schreef hij met jongensachtige trots aan zijn moeder.

De cadet Hedley Vicars maakt snel carrière. Op het eiland Jamaica, in die tijd een Engelse kolonie, is hij het die als 22-jarige luitenant de leiding krijgt over een compleet garnizoen. Daarna belandt hij in 1851 met zijn regiment in Halifax op het Canadese schiereiland Nova Scotia. Vrijwel onmiddellijk na aankomst wordt Hedley naar het vasteland van Canada verwezen, om daar leiding te geven aan een regiment vrijwilligers.

Het is een totaal andere Hedley Vicars die in mei 1853 voor het eerst weer in Engeland terug is. Na negen jaar sluit hij zijn moeder weer in de armen. Zijn moeder die, vooral na het jong overlijden van vader Vicars, het dierbaarste is wat hij op aarde bezit. Hedley neemt tijdens het verlof in Engeland zijn intrek in het grote huis van zijn zus Clara en haar man Lord Rayleigh, in het dorpje Terling in Essex. De familie verwelkomt niet alleen een militair die is opgeklommen tot een hoge rang, niet alleen de zoon,

broer en oom met het aanstekelijk opgewekte karakter, maar vooral een ander, vernieuwd mens.

Vicars is namelijk tot bekering gekomen toen hij in een periode van innerlijke onrust, bladerend in de Bijbel, getroffen werd door de woorden: 'En het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonden.' Ook de prediking van de Canadese legerpredikant dr. John T. Twining werd hem tot zegen.

Hóé anders hij geworden is, blijkt al gauw. In de verlofperiode besteedt hij al de tijd die hij niet op de kazerne hoeft door te brengen aan het bezoeken van zieken en ouderen, aan straatprediking en aan evangelisatie onder de *navvies*. Dat zijn grondwerkers die vanaf 1853 bij duizenden tewerk werden gesteld voor de herbouw van het gigantische evenementenpaleis Crystal Palace op Sydenham Hill in Zuidoost-Londen. Ze werden in het dorp gehuisvest of in barakken op het bouwterrein. Ik zag de trieste omstandigheden waarin de *navvies* verkeerden. Ik zorgde in de kou, geholpen door mijn zus, voor soep en goedkope maaltijden. Ik sprak de mensen aan, nodigde ze uit voor de zondagse kerkdiensten van mijn vader en ook voor de doordeweekse Bijbellezingen in een huis of een schuur.

Tijdens zijn verlof maakt Hedley Vicars kennis met mijn vader en mij, in ons huis, de pastorie van Beckenham. Hij gaat zich ook van harte inzetten voor dit evangelisatiewerk. Door zijn onbaatzuchtige optreden en ernstige prediking maakt hij vele vrienden. En van deze mannen, voor wie godsdienst doorgaans niet meer betekent dan een flauwe herinnering aan hun jeugd, komen er velen tot bekering. Verschillende *navvies* zullen tijdens de Krimoorlog ook

dienstnemen in het leger, met het dringende verzoek of ze bij het 97^e regiment kunnen worden ingedeeld. Dan zouden ze opnieuw in contact komen met Hedley Vicars ...

Maar nu. Dat getreuzel. Zeven weken al houden de soldaten zich gereed. Hedleys herinneringen aan zijn verlof beginnen al te verbleken. Waarom worden de mannen van het 97^e regiment nog steeds niet ingescheept?